

VACCINATION

Ni ud af ti apoteker
har måttet afvise
borgere

SIDE 16

NORSK STUDIE

Medicinsamtaler
har effekt

SIDE 28

REPORTAGE

Apoteker styrker medicin håndtering i 20 kommuner

10

Hurtig hjælp hvis du bliver sygemeldt

Med et PFA EarlyCare forløb får du gode muligheder for at komme godt tilbage på jobbet.

Læs mere på pfa.dk/earlycare
eller ring til PFA på 70 12 50 00

PFA

Mere til dig

INDHOLD

4 Leder

Brug apotekerne. Vi er eksperter i medicinsikkerhed.

5 Medieklip

6 Nyheder

10

APOTEKET UNDERVISER

Frederikssund er en af 20 kommuner landet over, hvor et lokalt apotek lige nu underviser medarbejdere i medicin håndtering.

16

VACCINATION

Ni ud af ti apotekere har afvist borgere.

20

PRAKTIK

Albertslund Apotek har farmaceut med udenlandsk baggrund i farmakonompraktik.

24

REKRUTTERING

Ny rekrutteringskampagne skal sikre næste års nye farmakonomstuderende.

26

Medicinnavne med mening

28

Norsk undersøgelse dokumenter: Medicinsamtaler hjælper borgerne

30

Ny Viden

31

RUNDT OM

Protonpump hæmmere

33

NAVNE

Ny apoteker på Storvorde Sejlflod Apotek

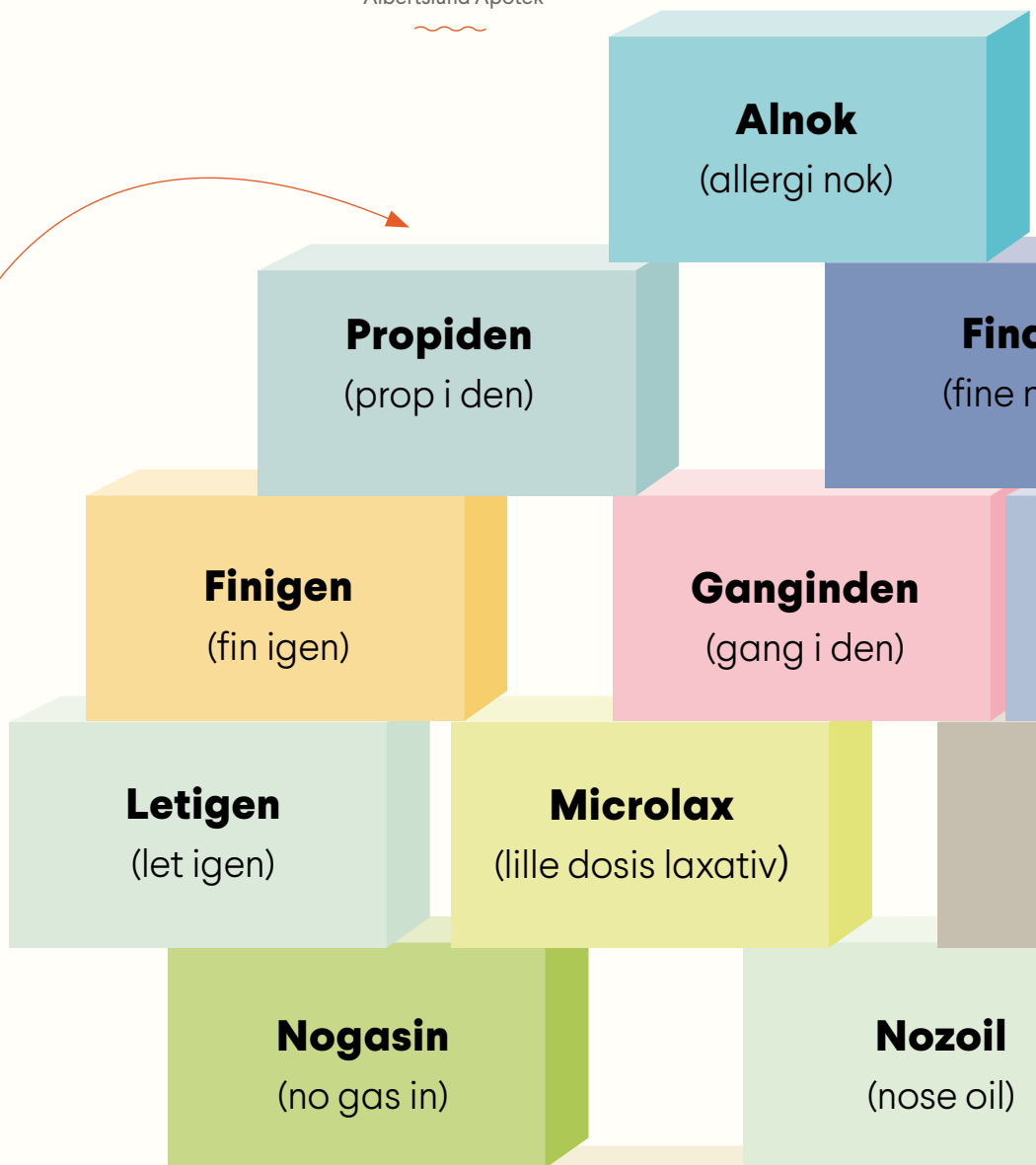
34

APOTEKERLAND

Der er mangel på farmakonomer, så på den måde er det også helt fjollet, at flere ikke udnytter muligheden for at tage udenlandske borgere i praktik, når de har en relevant uddannelse

Mia Bendix Andersen, apoteker,
Albertslund Apotek

Brug apotekerne – eksperter i medicinsikkerhed

MEDICINLISTER, der ikke er opdateret, ingen adskillelse af aktuel og uaktuel medicin og manglende dokumentation for, om borgeren har fået taget sin medicin. Det er nogle af de ting, som Styrelsen for Patient-sikkerhed ser, når de fører tilsyn på plejehjem, bosteder og i hjemmeplejen.

At udfordringerne med medicinsikkerheden i kommunerne er mange, er veldokumenteret – senest i en nylig undersøgelse, som vi i Apotekerforeningen har gennemført i samarbejde med Farmakonomforeningen. Her er konklusionen klar: Kommunerne har behov for, og efterspørger, medicinfaglige kompetencer i bestræbelserne på at hindre fejl i borgernes medicin.

Netop de kompetencer har de farmaceuter og farmakonomer, der hver dag rådgiver borgerne på det lokale apotek. De har i kraft af deres uddannelse en stor viden om lægemidler og om, hvordan man etablerer de nødvendige procedurer til at sikre, at borgeren i hjemmeplejen eller på bostedet hverken får for meget, for lidt eller forkert medicin.

Den viden giver ansatte på apotekerne landet over i disse måneder videre til medarbejdere i den kommunale social- og sundhedssektor i 20 kommuner. Det sker som et led i et stort projekt, der skal fremme samarbejdet mellem apotekerne og kommunerne. Formålet er at styrke medicinsikkerheden og forebygge medicinfejl på de kommunale institutioner til gavn

Der er et enormt potentiale i at nyttiggøre apotekernes medicinfaglige kompetencer til at styrke det nære sundhedsvæsen, som det sker lige nu i et projekt i 20 kommuner

Jesper Gulev Larsen,
formand for
Danmarks Apotekerforening

for borgerne.

I dette nummer af Farmaci kan man komme med en tur til Frederikssund, hvor en farmaceut og en farmakonom fra apoteket underviser en gruppe medarbejdere fra kommunen. Her får man indblik i, hvordan de problemstillinger, som medarbejderne konkret oplever, når de hver dag står med borgernes medicin mellem hænderne, adresseres i undervisningen.

Derfor glæder vi os til at få samlet erfaringerne fra Frederikssund og de øvrige kommuner, der medvirker i projektet. Vi skal blive kloge på, hvordan de gode samarbejder kan fortsætte og udbredes.

For der er et enormt potentiale i at nyttiggøre apotekernes medi-

cinfaglige kompetencer til at styrke det nære sundhedsvæsen. Det er det igangværende undervisningsprojekt et godt eksempel på.

Derfor indgår kompetenceløft af medarbejderne i kommunerne også som et af fem forslag, som vi i Apotekerforeningen har sendt i retning af den nye regering, og som vi opfordrer til, at den skeler til, når den skal i gang med at finde løsninger, der skal gøre flere borgere medicinsikre og lette presset andre steder i sundhedsvæsenet.

For vi må og skal hæve barren og gøre det bedre. På apotekerne er vi klar til at stille vores kompetencer og tilgængelighed til rådighed for styrkelsen af det nære sundhedsvæsen. ●

Apotekerforeningen
@Apotekerne

Nok er nok i @SyddjursKom. Dosispakket medicin fra @apotekerne bliver nu førstevalg. Det gir korrekt dosering og mindre spild - og sparer arbejdsskader hos plejepersonalet, der kan bruge de over 600 sparede timer årligt på pleje og omsorg. bit.ly/syddos #sundpol

tv2ostjylland.dk
Godt nyt for sygeplejersker: Nu klarer apoteket opgaven
Der er godt nyt for plejepersonale i Syddjurs, der ikke længere skal bruge lang tid på og få ondt i fingrene af ...

10.31 AM · 9. dec. 2022

1 Retweet 5 Likes

Flere dropper at købe livsvigtig medicin

Højere leveomkostninger og inflation får stadig flere mennesker med handicap eller længerevarende sygdom til at droppe nødvendig behandling og medicin, viser ny undersøgelse fra Danske Handicaporganisationer. Analysechef i Apotekerforeningen Per Nielsen udtaler, at foreningen gennemførte en undersøgelse for to år siden.

»Vi har ikke lavet nogen ny måling, men min vurdering er, at det ligger på nogenlunde samme niveau som i 2020. Medicinen er ikke blevet dyrere, men der er prisstigninger på mange andre ting, som betyder, at mange på et tidspunkt har svært ved at betale for deres lægeordnede medicin,« siger Per Nielsen.

Jyllands-Posten den 4. december 2022

Jyllands-Posten

Der er et stort potentiale i at sikre, at alle får den medicin, de har brug for, og får den bedste mulige effekt af at bruge den. Vaccination er et andet effektivt redskab til at forebygge sygdom og undgå overbelastning af et presset sundhedsvæsen.

Jesper Gulev Larsen, formand for Apotekerforeningen i debatindlæg bragt i Sundhedsmonitor den 1. december 2022

Middelfart Krone Apotek - sammen om sund... + Følg

118 følgere
Indl. · Redigeret ·

PÅ BESØG I MIDDELFART KOMMUNE

20 apoteker landet over herunder vores apotek skal i den kommende tid undervise medarbejdere i Middelfart Kommune i medicinshåndtering på bl.a. botilbud og plejcentre

Vores farmaceut **Mirza Gunic** har i denne uge fornøjelsen af, følge de ansatte på botilbud og plejehjem, hvor ham og hans kollega **Cathrine Simone Kahya** skal undervise

"Selvom vi er vant til, at kommunikere med de ansatte til dagligt over telefonen, når de bestiller medicin til borgerne, føles deres arbejdsplads alligevel, som en helt anden verden for os. Det er super spændende og lærerigt at følge deres dagligdag. Jeg ser frem til at starte undervisningen, som forhåbentlig munder ud i et styrket samarbejde mellem apoteker og kommuner" **Mirza Gunic**

#styrketmedicinshåndtering #samarbejdepåtværs

center for Handicap, Mellesløshøj

Middelfart Kommune

30 1 kommentar

Tyske patienter køber kopimedicin over grænsen

Tyske patienter med kroniske sygdomme køber deres receptmedicin billigere på danske apoteker lige over grænsen. Ifølge den Danmarks Apotekerforening er kopimedicin klart billigere end i Tyskland.

"På den type medicin, som vi populært kalder kopimedicin, har Danmark som oftest Europas laveste priser. Og netop den type medicin er meget brugt til de store kroniske sygdomme, typisk hjertekarsygdomme, siger analysechef i foreningen, Per Nielsen.

Flensborg Avis den 10. december 2022

FLENSBORG AVIS

Tweets Tweets og svar Medier Likes

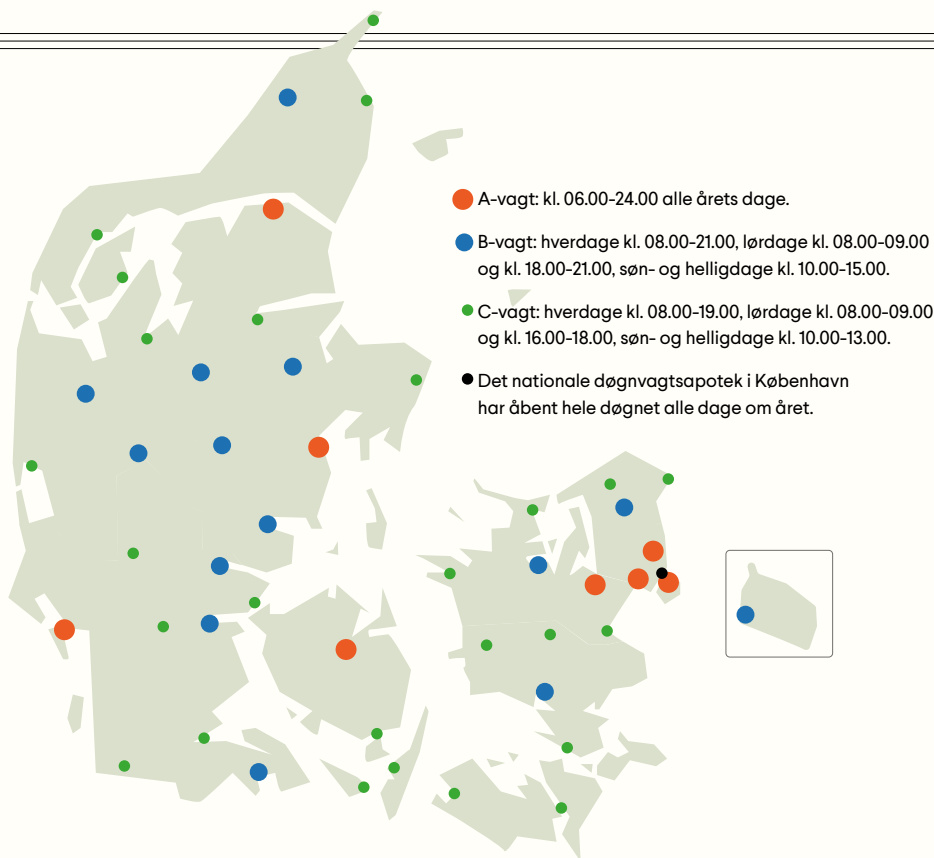
Mirjana Saabye @MirjanaSaabye · 1. dec.

Flere gode #sundpol forslag fra @Apotekerne fx om medicingennemgang, når man flytter på plejehjem. I @ældresagen synes vi også det er vigtigt med styr på medicinen for plejehjemsboere, der typisk bruger mange forskellige lægemidler.

Birgitte Winther @wintherbi · 1. dec.

Ambitionerne fra sundhedsreformaften om medicinshåndtering, reduceret medicinspild og mindsket risiko for medicinfejl skal fastholdes. Her fem forslag fra @Apotekerne til Marienborg om, hvordan vi øger medicinsikkerheden og udnytter ressourcerne i sundhedsvæsenet bedre. #dkpol twitter.com/Sundhedsmonito...

1 5

Enkelte ændringer i fordelingen af vagttjenester

Lægemiddelstyrelsen satte kort før nytår navn på de 48 apoteker, der de næste fem år skal sikre, at befolkningen landet over har adgang til at hente medicin uden for normal åbningstid.

EFTER EN LÆNGERE proces kunne Lægemiddelstyrelsen midt i december offentliggøre listen over de apoteker, der er blevet tildelt henholdsvis det nationale døgnvagtssapotek, A-, B, eller C-tjenester de næste fem år.

Der er kun få ændringer i forhold til den eksisterende vagtfordeling. Således er Randers Sønderbro Apotek gået fra A-vagt til B-vagt og Svendborg Løve Apotek, der før havde B-vagt, har nu C-vagt.

Fem steder er vagttjenesterne flyttet til nye apoteker: **Helsingør Bycenter Apotek** har overtaget C-vagten fra Helsingør

Axeltorvs Apotek, **Apoteket Fyrkat** i Hobro har overtaget C-vagten fra Hobro Apotek, C-vagten i Frederikshavn er flyttet fra Frederikshavn Løve Apotek til **Rådhusapoteket** og B-vagten i Horsens er flyttet fra Horsens Løve Apotek til **Horsens Svane Apotek**. I Region Midtjylland er C-vagten flyttet fra Ringkøbing Løve Apotek til **Søndervig Løve Apotek**.

De resterende vagtapoteker fortsætter med den hidtidige vagttjeneste. ●

Den fulde oversigt over landets vagtapoteker findes på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside.

DOSISPAKKET MEDICIN

Aftale om honorar til læger forlænget

Aftalen, der honorerer de praktiserende læger, hver gang de iværksætter, at en borger i hjemmeplejen eller på plejehjem overgår til dosispakket medicin, er endnu engang forlænget.

Aftalen blev oprindelig indgået i december 2021 med det formål at aflaste kommunerne i en afgrænset periode. Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Praktiserende Lægers Organisation har siden valgt at forlænge den af flere omgange. Den seneste forlængelse løber til udgangen af februar 2023.

Vidste du, at...

der kan oprettes annoncer efter nye farmakonomstuderende på jobportalen på Apotekskariere.dk – og det er uden beregning?

Læs i øvrigt om den kommende rekrutteringskampagne på side 24

4996

har selv betalt for **COVID-19** booster-vaccination på apoteket i den første måned efter den blev tilgængelig for selvbetalere.

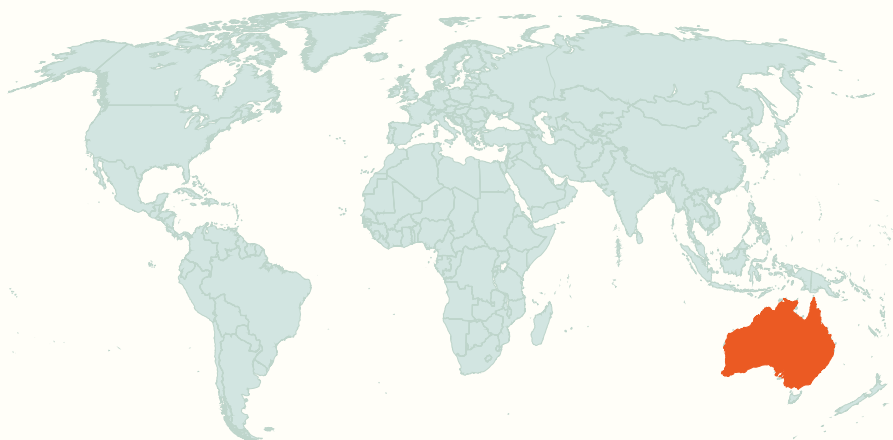

Det er glædeligt for danskerne, at medicinpriserne er stabile selv i en tid med høj inflation, hvor vi ellers oplever kraftige prisstigninger på almindelige varer. Det kommer ikke kun den enkelte medicinbruger til gode, men dæmper også samfundets sundhedsudgifter.

Ida Sofie Jensen, koncernchef,
Lægemiddelindustriforeningen

NYT FRA VERDEN

Australske apoteksfarmaceuter kan ordinere udvalgt medicin

Som en del af en forsøgsordning kan apoteksfarmaceuter i delstaten New South Wales udskrive nogle typer medicin uden lægens indblanding. I prøveperioden, som varer 12 måneder, kan apoteksfarmaceuterne blandt andet udskrive antibiotika for urinvejsinfektioner, præparater til forskellige hudsygdomme og p-piller efter be-

stemte retningslinjer. Udover influenza- og COVID-19-vacciner, som de allerede tilbyder, får de også mulighed for at tilbyde vacciner mod hepatitis A og B, tyfus, helvedesild og japansk encephalitis.

Leder af delstatsparlamentet i New South Wales, Dominic Perrottet, mener, at det vil frigive tid i sundhedsvæsnets

"Sundhedsvæsnets er under pres, og vi vil sikre os, at folk har adgang til det bedste sundhedsvæsen, hvad enten de bor i hovedstadsområdet Sydney eller distrikterne i New South Wales," siger han til det australske nyhedsmedie SBS News.

KILDE: SBS NEWS/APOTEKFORENINGEN I NORGE.

Prisfald gav mere medicin for færre penge

Danskerne fik mere medicin til færre penge på apotekerne i 2021. Årsagen er faldende medicinpriser. Det fremgår af den årbog om lægemidler og apoteksdrift i Danmark, som Apotekerforeningen for nylig har udgivet.

Danskerne brugte i 2021 lægemidler for 25 milliarder kroner på apoteker og sygehuse tilsammen. Det er 1 % mere end året før. Halvdelen af medicinen udleveres på apotekerne. Men på apotekerne brugte danskerne færre penge, selv om de fik udleveret mere medicin.

Det skyldes, at apotekets medicinpriser i 2021 i gennemsnit faldt med 8 %. Det er resultatet af skarp priskonkurrence blandt producenterne og importørerne af medicin, som kæmper om at være billigst ved en licitation hver 14. dag.

Danmark er dermed det land i Europa, der i gennemsnit har de laveste priser på generisk medicin, dvs. medicin hvor patentet er udløbet. Kopimedicin udgør tre fjerdedele af den re-

ceptmedicin, apotekerne udleverer.

Mens forbrugerpriserne på en lang række andre varer og tjenester er steget kraftigt igennem 2022, holder priserne på medicin sig nu nogenlunde i ro - efter at være faldet med op mod 20 % siden 2015.

Hjerte-karmedicin bruges mest

Hjerte-karmedicin var også i 2021 den mest udleverede lægemiddelgruppe. Hjerte-karmidlerne udgjorde godt 40 % af alle udleverede døgndoser på apotekerne. Men fordi medicinen i denne gruppe er relativt billig, udgjorde den i 2021 kun 6 % af apotekernes lægemiddelomsætning målt i kroner.

Omvendt er det med gruppen af lægemidler rettet mod fordøjelse og stofskifte. Det omfatter blandt andet lægemidler mod diabetes og overvægt, som i gennemsnit er relativt dyre, samtidig med at forbruget er stigende. Forbruget af lægemidler mod diabetes og overvægt er steget så meget, at det nu er de receptlægemidler, der bruges flest penge på. Lægemidler til fordøjelse og stofskifte står for 22 % af apotekernes samlede lægemiddelomsætning, selv om de kun udgør 12 % af de udleverede døgndoser. ●

Vidste du, at...

95 % af den voksne befolkning benytter apoteket i løbet af et år.

41.000 danskere fik i 2021 dosispakket deres medicin.

Der er **524** apoteker og apoteksfilialer i Danmark ultimo 2021 mod **312** før den nye apotekerlov i 2015.

Borgerne købte i gennemsnit **11** pakker receptpligtig medicin på apoteket i 2021.

Læs meget mere i årbogen 'Lægemidler i Danmark' på Apotekerforeningen.dk.

Lægemidler i Danmark 2021-2022

Hvert år udgiver Danmarks Apotekerforening publikationen 'Lægemidler i Danmark - Lægemiddelforbrug og apoteksdrift i Danmark'.

Den nye udgave findes på **Apotekerforeningen.dk**.

Frigør potentialet i dit apotek

Den digitale forbruger er her. Lad BD Rowa Technologies støtte dig i overgangen til den digitale apoteksverden.

Fordelene ved automatisering er enorme.

Lever omkostningseffektive recepttjenester med Rowa Technologies. Øg kapaciteten, frigør kapital der er bundet i varelagre, og reducer spild til næsten ingenting.

Og med Rowa Technologies er der mere endnu. Rowa letter dine første skridt ind i den digitale verden med en netværksportefølje af produkter: fra automatisering af medicinudlevering til butiksudstillinger- og digitale skærme i butiksvinduet.

Rowa® Vmax

En intelligent løsning til opbevaring og udlevering

Rowa Vmotion®

En fleksibel, interaktiv udstilling til håndkøbsmedicin og selvbetjening

Kontakt: Thomas Lacentra
Telefon: 5383 6919

bd.com/rowa

Rowa® Technologies

Apoteker underviser i medicin håndtering landet over

Farmaceuter og farmakonomer underviser lige nu på livet løs i 20 udvalgte kommuner som en del af projektet "Styrket medicin håndtering i kommunerne". Vi fulgte i hælene på to af dem, da de gjorde socialpædagoger og en enkelt social- og sundhedsassistent klogere på medicin håndtering på **Frederikssund Rådhus**.

AF: ANNE SOPHIE RØMER THOSTRUP

FOTO: LIZETTE KABRÉ

Hvornår skal man kontakte lægen, hvis en beboer på et bosted har glemt at tage sin medicin? Hvilke oplysninger har lægen brug for i den forbindelse? Og hvordan er det lige, at man indberetter bivirkninger?

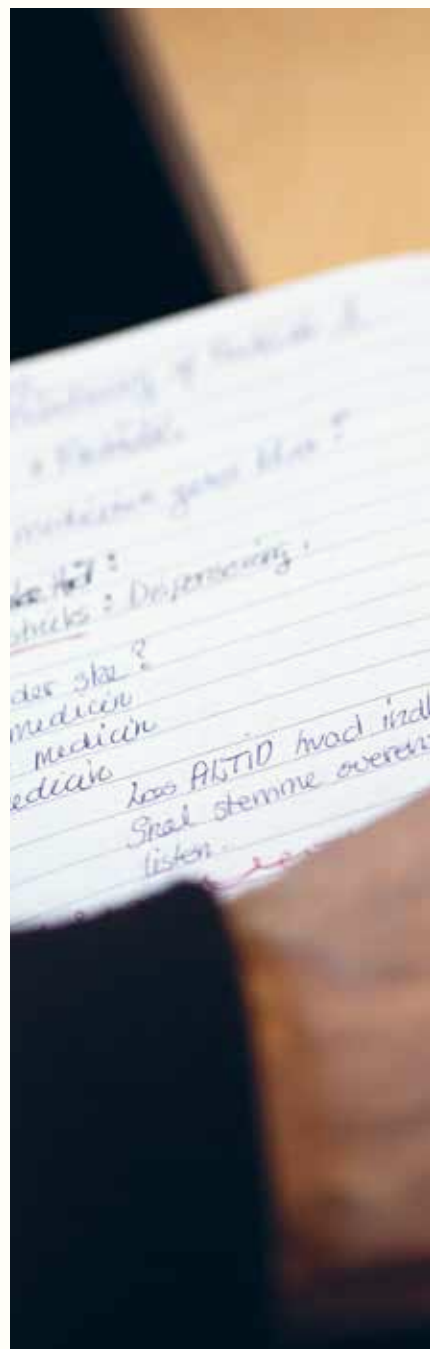
Det er blot nogle af de spørgsmål, som seks socialpædagoger og en enkelt social- og sundhedsassistent fik svar på, da de for nylig havde taget to dage ud af kalenderen for at få mere viden om, hvordan de håndterer medicinen for de borgere, der bor på kommunens bosteder.

Underviserne er farmaceut Rikke Tirsdal og farmakonom Kasper Svejgaard Andersen fra Frederikssund Apotek. Deres sædvanlige arbejde med at

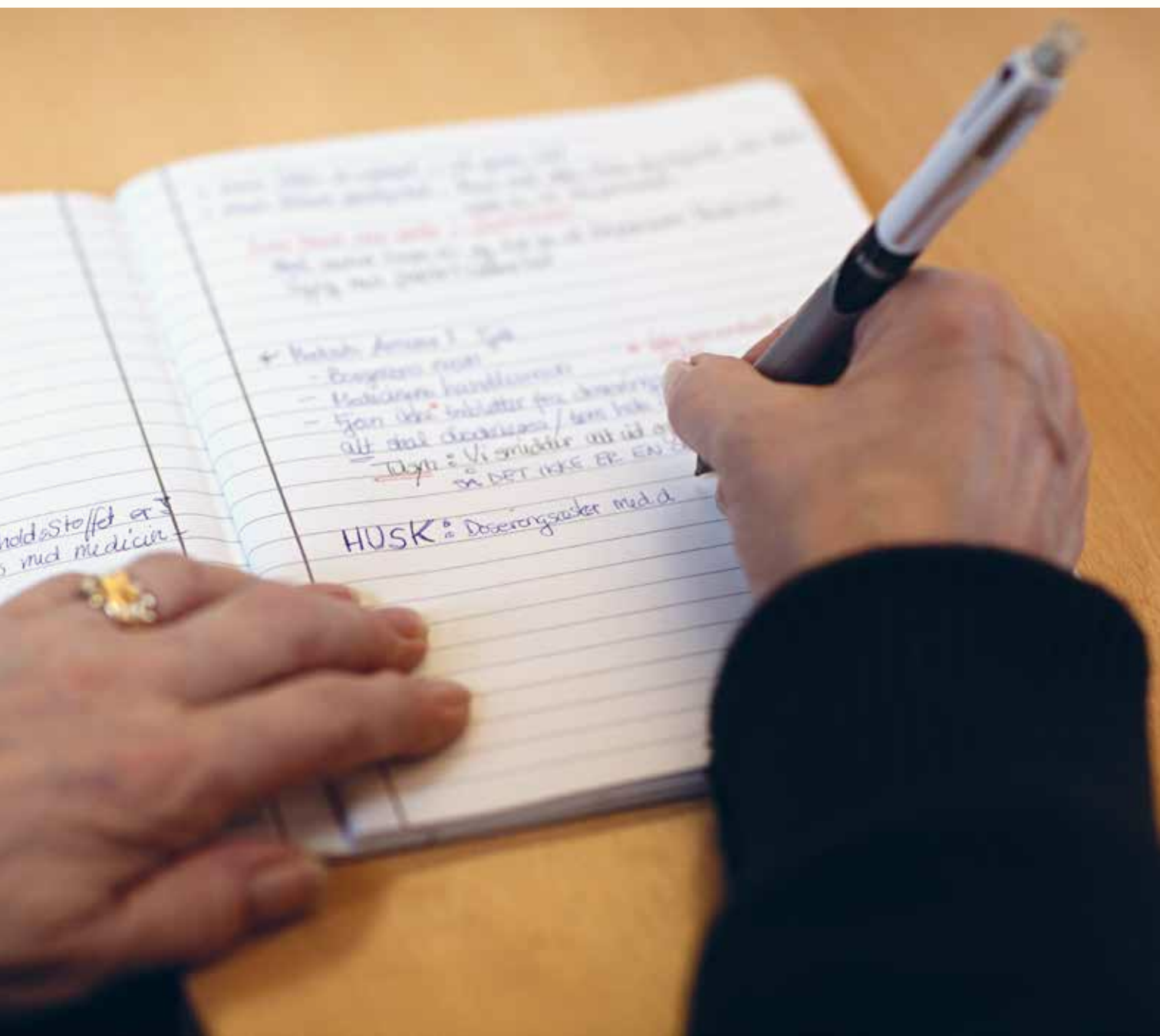
rådgive kunderne på apoteket er for en stund suppleret med rollen som undervisere, når de tager kommunens ansatte igennem et grundforløb i medicin håndtering. Forløbet er en del af projektet "Styrket medicin håndtering", som Danmarks Apotekerforening står bag. Projektet er finansieret af midler fra foreningens bruttoavanceaftale med Sundhedsministeriet og løber indtil midten af i år.

Gennemsyn af instrukser

Kursisterne på dagens forløb arbejder alle på forskellige botilbud for voksne med fysiske eller psykiske handicaps. De undervises dels i, hvordan de bedst håndterer borgernes medicin, og hvil-

VÆRKTØJER.
Dagens undervisning på
Frederikssund Rådhus
tager udgangspunkt i
konkrete problemstillinger,
som kursisterne fra
kommunens bosteder
oplever i hverdagen.

Vi oplever, at der er et behov og en nysgerrighed hos kursisterne efter mere viden, så det kunne være spændende, hvis det kunne blive til et større samarbejde med kommunen i fremtiden

Rikke Tirsdal, farmaceut,
Frederikssund Apotek

> ke krav, der er i lovgivningen i den forbindelse; dels i, hvordan medicinen virker, og hvordan den optages i kroppen. Og selv om deltageres forudsætninger er forskellige, fungerer det godt at undervise dem sammen, oplever Kasper Svejgaard.

"Meget er nyt for socialpædagogerne, da de ikke har en sundhedsfaglig uddannelse, mens social- og sundhedsassistenten allerede har en grundlæggende viden om medicin og medicin håndtering. Derfor fungerede det godt, selv om ikke alle havde den samme faglighed, fordi social- og sundhedsassistenten kunne stille nogle andre spørgsmål. Og vedkommende fungerede også lidt som mentor for de andre kursister," siger han.

I den første del har de blandt andet gennemgået kommunens generelle instrukser for medicin håndtering og sammenholdt dem med de lokale instrukser, som de enkelte botilbud bruger. Det har givet mulighed for at kvalificere instrukserne på de enkelte bosteder, fortæller Rikke Tirsdal.

"Vi har haft en coachende rolle, hvor vi har spurgt kursisterne, om instrukserne giver mening i deres konkrete arbejde. Er der noget, de ikke forstår, som burde forklares bedre? Eller er der noget, som skal tilføjes, som er relevant for netop deres botilbud?" fortæller Rikke Tirsdal.

Praksisnær undervisning

En af de problemstillinger, som man har fokus på i Frederikssund, er hvordan man sikrer, at en borger kan identificeres, hvis vedkommende pludselig bliver indlagt, og der måske kun er en tilkalddevikar, som ikke har adgang til medicinlister og andre relevante oplysninger, som det faste personale har.

"Her har vi talt om, at det for eksempel giver mening at tilføje noget til de lokale instrukser, så tilkalddevikarer også kan få adgang til de nødvendige oplysninger og ved, hvordan de skal forholde sig. Og vi talte om muligheden for at give borgeren et armbånd på med navn og CPR-nummer, så vedkommende kan identificeres på hospitalet," siger Rikke Tirsdal og suppleres af sin kollega.

"Ja, vi er spændte på at høre, hvordan det er gået med at få justeret og tilføjet ting til de lokale instrukser, når vi ses til næste undervisningsgang. Det er jo det, der er meningen med undervisningen. At de skal gå hjem og omsætte den viden, de får her, i deres praksis," siger Kasper Svejgaard og fortæller, at de har lagt vægt på at gøre undervisningen dialogbaseret.

"Vi har vekslet mellem oplæg og øvelser fra vores side og har hele tiden indlagt spørgsmål, som kursisterne har skullet drøfte i grupper undervejs. De er blevet bedt om løbende at forholde sig til, hvordan emnet relaterer sig til netop deres hverdag, og det er der kommet mange gode snakke ud af," siger han.

Værktøjer fra kompetenceløftkursus blev brugt

En del af de pædagogiske værktøjer, de benytter i undervisningen, har Rikke Tirsdal og Kasper Svejgaard fra det kompetenceløftkursus, som de har deltaget i sammen med 40 apoteksansatte fra hele landet. Kurset er udbudt af Pharmakon i samarbejde med Kursustrappen, der står for Almen Voksenpædagogisk Grunduddannelse. På kurset fik de blandt andet pædagogiske og planlægningsmæssige værktøjer, de har kunnet bruge i forbindelse med undervisningsforløbet. Og selvom Rikke Tirsdal har erfaring med at undervise, har kurset alligevel givet hende nogle brugbare færdigheder.

"Jeg har blandt andet lært, hvordan man tidsstyrer undervisningen, så man er sikker på at nå igennem det, man har planlagt. Det har vi virkelig kunnet bruge. Når jeg tidligere har undervist, har der ofte været punkter, jeg har måttet droppe, fordi tiden løb fra mig. Men denne gang er vi nået omkring alt det, vi havde planlagt," fortæller hun, og det er hendes kollega Kasper Svejgaard enig i.

"Vi har især kunnet bruge de redskaber, vi fik til at forberede undervisningen. Vi har skullet vurdere, hvilke dele af vores kæmpestore pensum, der er mest relevant for målgruppen, og hvordan vi præsenterer det på en meningsfuld måde. Her har vi blandt andet brugt

SPØRGELYST. Der var stor interesse for dosispakket medicin fra kursisterne. Især socialpædagogerne, som ikke har en sundhedsfaglig uddannelse, kunne se det smarte i, at de ikke selv skal bruge tid på at dispensere medicinen, men kan bruge tiden på andre opgaver.

fiskemodellen, som er en præsentationsmodel, hvor man indtænker en indledning, som gør målgruppen nysgerrig og får dem til at reflektere. Og derefter kommer en midte, hvor emnet foldes ud, og til sidst en afslutning, som runder af, eller hvor man får besvaret nogle spørgsmål," fortæller Kasper Svejgaard, som har en smule undervisningserfaring fra sin tid på læreruddannelsen og i forsvaret, men som ikke har undervist i apoteksregi før.

God kommunikation med lægen

På kurset blev der også talt om, hvornår man skal kontakte lægen, hvis en borger for eksempel har glemt at tage sin medicin, og hvilke oplysninger lægen har brug for i den forbindelse.

"Lægerne oplever ind i mellem, at personalet kommer med en lang forhistorie om borgeren, når de kontakter læ-

gen, men det er ofte ikke nødvendigt. Derfor har vi brugt tid på at gennemgå ISBAR-modellen, som er en tjekliste til god kommunikation i helbredssammenhænge," siger Kasper Svejgaard.

Kursisterne er også blevet klogere på, hvornår og hvordan man indberetter bivirkninger fra medicin på borgerens vegne.

"Her har vi været inde at kigge på Lægemiddelstyrelsens website, og vi har set på, hvilke konkrete oplysninger, man har brug for," fortæller Kasper Svejgaard.

Er klar til mere undervisning

Det er dog langt fra alle emner, de når igennem på det tre dage lange basisforløb. For eksempel ville kursisterne gerne vide mere om psykofarmaka, som flere af deres borgere får.

"Vi underviser i basisforløbet, så vi kommer ikke ind på helt specifikke me-

dicinpræparater, men vi kan høre, at det faktisk er noget, de gerne vil vide mere om," siger Kasper Svejgaard.

Han og Rikke Tirsdal har lovet at tage apotekets kursuskatalog med til næste undervisningsgang samt et telefonnummer til apotekeren, så der er åbnet op for dialog om flere kurser. Og begge apoteksmedarbejderne stiller sig gerne til rådighed som undervisere i fremtiden, hvis det skulle blive aktuelt.

"Vi oplever, at der er et behov og en nysgerrighed hos kursisterne efter mere viden, så det kunne være spændende, hvis det kunne blive til et større samarbejde med kommunen i fremtiden", siger Rikke Tirsdal.

De øvrige fem hold, som hun og Kasper Svejgaard skal undervise, er da også fuldt booket med ca. 20 kursister på hvert hold. ●

Vi spurgte to kursister, hvad de tog med hjem

Pauline Kreiken, socialpædagog på botilbuddet Lunden, som er et botilbud for multihandicappede og udviklingshæmmede voksne i Frederikssund Kommune.

Hvad fik du ud af kurset?

Jeg havde på forhånd taget et onlinekursus om medicin håndtering, så jeg tænkte egentlig, at jeg nok vidste det, jeg skulle. Men jeg er blevet opmærksom flere problematikker i forbindelse med medicin håndtering, som jeg ikke har tænkt over tidligere. Jeg er meget positiv over for kurset og synes, det er godt, at det er så praksisnært.

Hvad er det mest brugbare, du har lært på kurset?

Vi er blevet gjort opmærksomme på, at vi skal tjekke op på, om Det Fælles Medicinkort stemmer overens med de lokale medicinkort. Vi havde faktisk et eksempel på mit bosted, hvor der blev givet dobbelt medicin, fordi medicinkortene ikke var opdateret, og det må jo simpelthen ikke ske.

Hvad har du lært om medicin håndtering?

Vi har fået en meget vigtig viden om, at dosispakket medicin kan akutændres indenfor 24 timer, og det er virkelig brugbart for os. Det vidste vi faktisk ikke. Vi har for eksempel en borger, som lider af svær epilepsi. Hun får omkring 36 piller fordelt over døgnet, og fordi der ofte skal laves justeringer i hendes medicin, har hendes neurolog sagt, at vi ikke kan bruge dosispakket medicin. Det betyder, at vi selv bruger lang tid på at dispensere medicinen. Men nu ved vi, at vi godt kan bruge dosispakket medicin i fremtiden, fordi den kan ændres så hurtigt. Vi kan spare en masse tid og undgå, at der bliver talt forkert, hvilket kan ske, når vi selv dispenserer.

Trine Celandereffs, social- og sundhedsassistent på botilbuddet Rosenfeldthuse, som er et botilbud for udviklingshæmmede i Frederikssund

Hvad har du lært på kurset?

I modsætning til mine kollegaer, som alle er socialpædagoger, har jeg en sundhedsfaglig baggrund. Jeg har derfor haft lejlighed til at stille en masse spørgsmål til muligheder for vores samarbejde med apotekerne fremadrettet. Og så har det været rigtig godt, at vi har fået gennemgået vores lokale instrukser og sammenholdt dem med de retningslinjer, som Styrelsen for Patientsikkerhed har om sikker medicin håndtering. På den måde er vi blevet klædt på til at gå tilbage til vores arbejdspladser og få optimeret instrukserne, så vi øger patientsikkerheden.

Kunne du forestille dig at deltage på lignende kurser i fremtiden?

Ja, det vil jeg meget gerne. Jeg har hørt, at apotekerne har et stort undervisningsmateriale, og der er mange relevante emner, som jeg godt kunne tænke mig at vide mere om. For eksempel ville det være relevant for mig og mine kollegaer at få mere viden om, hvordan den medicin, vi giver til vores beboere, virker. Mange af vores beboere får psykofarmaka, og det ville være rart at vide noget mere om, hvad de her piller egentlig gør. Og hvorfor det er vigtigt, at de tages på et bestemt tidspunkt. Sådan nogle ting ville det være rart, hvis hele personalegruppen på bostedet vidste noget om. Da ingen af mine kollegaer har en sundhedsfaglig baggrund, giver det rigtig god mening, at de også får kurset, så vi får en fælles basisviden, som kan gøre vores samarbejde i hverdagen lettere.

Er der andet, du kunne tænke dig at vide mere om?

Jeg kunne godt tænke mig at få mere viden om interaktioner i medicin, og hvordan nogle præparater ikke skal tages samtidigt. Selvom lægen godt ved det, og tager højde for det, så giver det en ekstra kvalitetskontrol for borgeren, at vi også har den viden og kan reagere, hvis der er brug for det.

Om projektet

Projektet 'Styrket medicin-håndtering i kommunerne – et tilbud for plejecentre, hjemmepleje og bosteder leveret fra apotek' er en del af den seneste bruttoavanceaftale mellem Apotekerforeningen og Sundhedsministeriet. Der er afsat midler til finansiering i aftalen. Det betyder, at apotekerne kan tilbyde ydelserne til kommunerne uden beregning.

I foråret 2022 blev alle apoteker inviteret til at søge om deltagelse i projektet. 43 bød ind. 20 blev udvalgt ud fra geografiske hensyn og via

lodtrækning. Det er endt på 20 aftaler mellem kommuner og apoteker.

De 40 apoteksmedarbejdere er i fuld gang med undervisningen, som begyndte i efteråret 2022 og løber ind i foråret 2023.

Målgrupperne for undervisningen er primært social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere, sygeplejersker og pædagogiske medarbejdere på botilbud, plejehjem, plejecentre og i hjemmeplejen.

40 af de apoteksmedarbejdere, som er i gang med at undervise, har forinden fået to dages kompetenceløft i underviserrollen. Efterfølgende har de skullet filme sekvenser af deres undervisning og har fået feedback på deres underviser- og konsulentrolle.

Pharmakon og Kursustrappen står bag kompetenceløftkurseset.

I foråret 2023 gennemføres evaluering og analyse. Herefter skal resultaterne formidles og nyttiggøres.

FISKEMODELLEN.

Farmakonom Kasper Svejgaard har sammen med sin kollega Rikke Tirsdal været på kompetenceløftkursus, hvor han har lært, hvordan han gør undervisningen relevant for kursisterne.

UNDERSØGELSE:

Ni ud af ti har måttet afvise vaccinationskunder

Selv om myndighederne melder om stor vaccinationstilslutning i år, så har ni ud af ti apotekere alligevel oplevet at måtte afvise borgere, der ønskede at blive vaccineret på apoteket. Det er bekymrende, hvis de ender med helt at fravælge vaccinerne.

AF: MERETE WAGNER HOFFMANN

94 % af landets apotekere har i oktober måned måttet afvise kunder, der ønskede at blive vaccineret på apoteket. Det viser en ny undersøgelse gennemført af Apotekerforeningen blandt medlemmerne. I undersøgelsen blev apotekerne spurgt til deres erfaringer fra den første vaccinationsmåned, hvor risikogrupper blev tilbudt gratis vaccination mod influenza, covid og pneumokok.

Halvdelen svarer, at de 'mange gange dagligt' på deres apoteksenheder har afvist kunder, der ønskede vaccination. 17 % svarer, at det er forekommet 'dagligt'.

Nogle afvisninger skyldes, at apoteket slet ikke tilbyder vaccination – eksempelvis fordi det ligger i en af de regioner, som ikke har inddraget apotekerne i den nationale vaccinationsindsats. Dette svar kommer fra 40 % af de adspurgte apotekere. Yderligere 37 % har afvist borgere, fordi apoteket var løbet tør for vacciner fra regionen uden mulighed for at få leveret flere.

Tallene afspejler, at det kun var 99 ud af landets 523 apotekere (dvs. 19 %), der deltog helt eller delvist i vaccinationsprogrammet i oktober måned. Kun Region Hovedstaden og delvist Region Syd havde valgt at inddrage apotekerne i vaccinationsindsatsen, mens de tre øvrige regioner havde valgt andre løsninger.

Over 300 afviste pr. apotek

I undersøgelsen blev apotekerne også bedt om et skøn over, hvor mange borgere man har måttet afvise i oktober. Svarene svinger mellem 1-10 (2 %) og mere end 1000 (10 %).

"På baggrund af tallene har vi skønnet, at apotekerne i gen-

nemsnit hver har afvist over 300 borgere - flest i Midtjylland og Nordjylland og færrest i Region Hovedstaden. Den samlede vurdering er, at apotekerne har måttet afvise næsten 60.000 borgere," siger analysechef i foreningen Per Nielsen, der har været med til at lave undersøgelsen.

Til trods for de mange afviste borgere på landets apoteker, så melder Sundhedsstyrelsen om høj tilslutning til vaccinationstilbuddet. Den ligger på omkring eller over 80 % for de ældre målgrupper, hvor målet er at nå hele 95 %.

"Det er bestemt positivt med den relativt høje vaccinationstilslutning. Men noget kunne tyde på, at tilslutningen måske kunne have været endnu højere, og vi var kommet tættere på målsætningen om 95 %, hvis apotekerne i alle regioner var blevet bedt om at deltage," lyder det fra Per Nielsen.

45 % af de ikke-vaccinerede ville tage på apoteket

For at få en mere præcis pejling af dette bad Apotekerforeningen Megafon om at undersøge, hvordan borgerne har oplevet apotekernes manglende tilbud om vaccination. Analyseinstituttet har spurgt 2.500 borgere over 50 år, hvordan de ser på sagen. Her svarede 45 % af de respondenter, der endnu ikke var blevet vaccineret, men som gerne vil vaccineres, at de ville have taget imod tilbuddet, hvis et apotek i deres nærområde havde tilbudt vaccination.

Cirka 20 % af dem svarede, at de havde udskudt eller helt fravalgt vaccination i år, fordi det var for besværligt. 6 % angav, at de ikke var vaccineret, fordi der var for langt til nærmeste vaccinationssted, og andre 6 % kunne ikke finde nogen ledige vaccinationstider i nærheden.

Samtidig er 98 % af de borgere, der er blevet vaccineret på apoteket, tilfredse eller meget tilfredse med vaccinationen. 96 % er tilfredse med afstanden til vaccinationsstedet, mens det samme kun gælder 75 % af de personer, der blev vaccineret på en regionsklinik.

"På den baggrund må man formode, at vaccinationsraten var kommet endnu højere op, hvis apotekerne uden tidsbestilling havde været en aktiv del af det nationale vaccinationsprogram i alle regionerne i stil med sidste år. Jeg tror, at vi kunne have samlet de sidste op og have fået fat i nogle af de ældre og svage, der i dag har opgivet at blive vaccineret, fordi det er blevet for besværligt," mener Per Nielsen. ●

Et udpluk af apotekernes kommentarer

” *Det har været en dårlig løsning for de svage i samfundet. Det har været dem, der har været gladest for apotekernes vaccinationsindsats. Borgerne er blevet fanget mellem to stole.*

” I vores område har mange ældre/udsatte svært ved at komme til vaccinationscentrene, og jeg kan høre, at de derfor fravælger vaccination. Der er langt, busforbindelser er dårlige, og man kan ikke overskue at skulle finde ud af det.

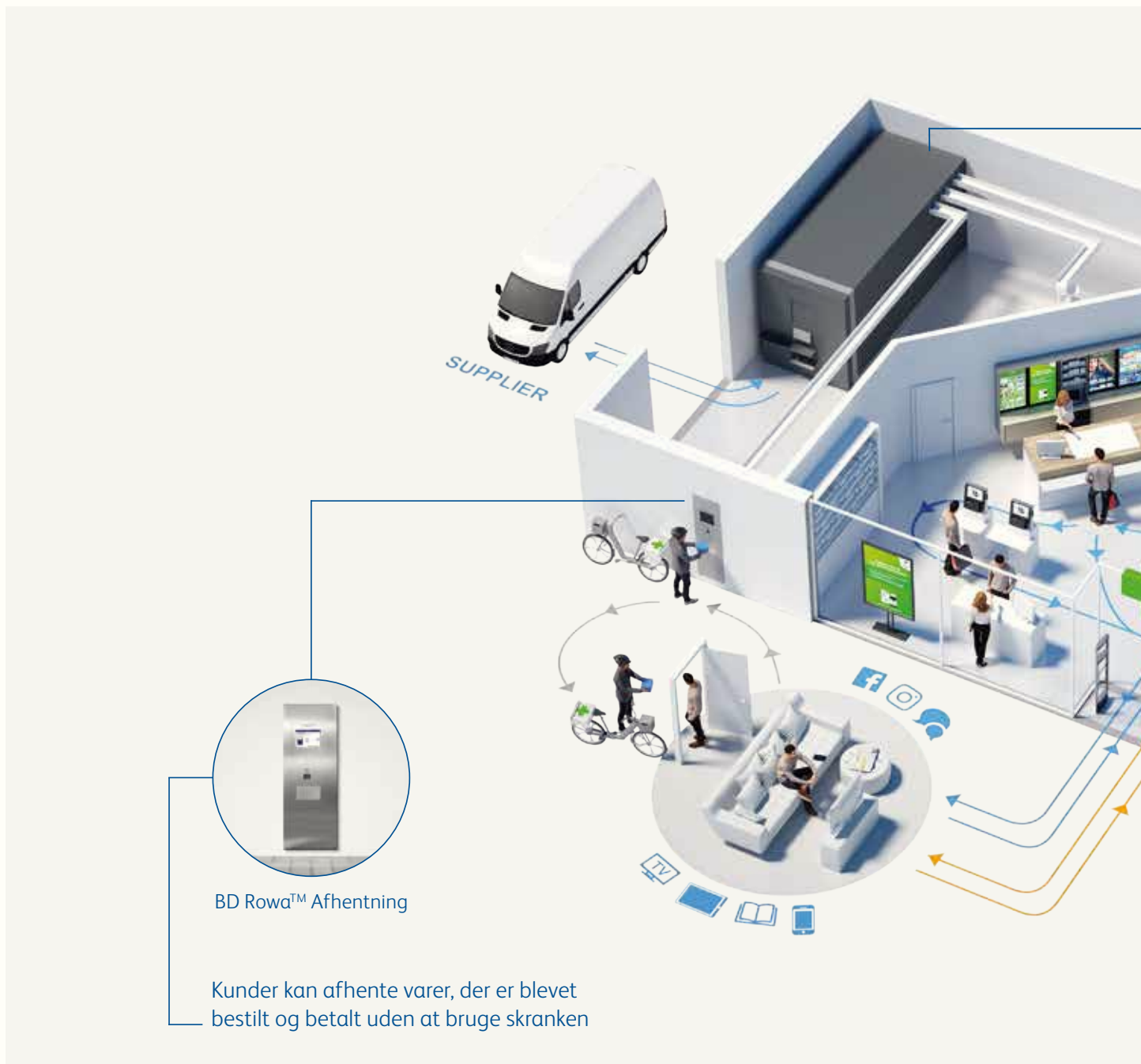
” Der er den totale forvirring og undren i befolkningen om, hvor de kan få deres vaccine, når de nu de sidste 6 år har fået den på apoteket. For ikke at nævne den forskel, der har været i forhold til, hvilken region, man bor i. Med andre ord: Ulighed i sundhedsvæsenet.

” Desværre er der rigtig mange borgere, som vi har indtryk af IKKE bliver vaccineret, da de ikke kan få vaccinen ved lægen, ikke har midler til at transportere sig til vaccinationscentret og ikke selv kan betale vaccinen. De borgere lades virkelig i stikken.

” Det er jo ikke kun et spørgsmål om, hvor mange kunder, vi har måttet afvise; men også den betydning, det har for den enkelte. For eksempel fru Jensen i kørestol, der ikke kan overskue at transportere sig selv hen til et vaccinationscenter, hvilket er hendes eneste mulighed for vaccination, da hendes egen læge ikke har flere vacciner.

” Vi har fået SÅ mange positive kommentarer om, hvor let det var tidligere, hvor man bare kunne komme på apoteket som risikopatient.

Bring din kunde på en digital rejse

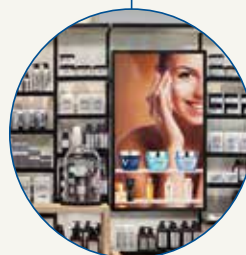
Frigør potentialet på dit apotek, den digitale kunde er ankommet. Lad BD Rowa™ støtte dig ved overgangen til det digitale apotek. Lever omkostningseffektive recepttjenester med øget kapacitet, frigør kapital der er låst fast i dit varelager og reducer spild til næsten ingenting. Når du tilpasser dit apotek til dine kunders nye indkøbsvaner og det voksende behov for mere fleksible købsmuligheder, husker dine kunder dig.

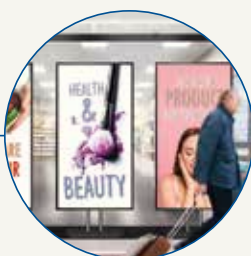
Udleverende robotter, giver automatisk mere plads og fleksibilitet, en intelligent løsning til opbevaring og udlevering

BD Rowa™ Vmax
BD Rowa™ Smart

Digitale OTC (ikke receptpligtige) produkter BD Rowa™ Vmotion

Digitalt butiksvindue
BD Rowa™ Vmotion

Gør indkøb i dit apotek til en rigtig god kundeoplevelse. En fleksibel, interaktiv fremvisning af OTC og frihandelsvarer m.m.

Kontakt: Thomas Lacentra
Telefon: 5383 6919

bd.com/rowa

BD Denmark, Firskovvej 25 B, Lyngby, 2800 KGS, Denmark

BD, BD Logoet og Rowa, Rowa Pickup, Rowa Smart, Rowa Vmax og Rowa Vmotion er varemærker, der tilhører Becton, Dickinson og Company eller dets tilknyttede selskaber. Alle andre varemærker tilhører deres respektive ejere. © 2021 BD. Alle rettigheder forbeholdes. Aug-2021 BD-38565

Fra farmaceut i **Pakistan** til farmakonompraktikant på **Albertslund Apotek**

På Albertslund Apotek har man gode erfaringer med at have farmaceuter med udenlandsk baggrund **i praktik**, så de efterfølgende kan arbejde som farmakonomer på apoteket.

AF ANNE-SOPHIE
RØMER THOSTRUP

Hvad gør man, når manglen på farmakonomer er så stor, at det ikke er muligt at besætte ledige stillinger på apoteket? Man tænker i kreative løsninger. Og sådan en har apoteker Mia Bendix Andersen fundet. Hun hedder Faiza Nasar og har boet i Danmarks i seks år. Hun er uddannet farmaceut i Pakistan – en uddannelse, hun ikke umiddelbart kan få godkendt i Danmark.

Til gengæld er det muligt at få den godkendt som en farmakonomuddannelse, hvis Faiza Nasar supplerer med et praktikforløb på et dansk apotek. Og sådan et er hun derfor i fuld gang med på Albertslund Apotek.

Var selv opsøgende

Faiza Nasar tog første gang kontakt til Mia Bendix Andersen på LinkedIn i 2020 for at høre, om hun kunne få en praktikplads som farmakonom. På det tidspunkt manglede de ikke medarbejdere på Albertslund Apotek. Men Mia Bendix Andersen blev alligevel nysgerrig.

"Hun skrev til mig på engelsk, for hendes dansk var ikke så godt på det tidspunkt, og hun havde heller ikke bestået danskprøverne endnu, så jeg fortalte hende, at det var absolut nødvendigt, at hun kunne tale og skrive dansk for at kunne arbejde på apoteket. Men jeg kunne mærke, at hun var meget motiveret for at komme i praktik. Så da jeg søgte nye medarbejdere i 2022, henvendte hun sig igen. Vi tog en samtale, og denne gang kunne jeg høre, at hun var blevet meget bedre til dansk," fortæller Mia Bendix Andersen.

Ved samtalen fik de talt om, hvad et eventuelt praktikforløb ville indebære, og Mia Bendix Andersen gjorde meget ud af at forventningsafstemme med den kommende praktikant.

"Vi talte om, hvad jobbet konkret indebar, og jeg spurgte, om hun var indstillet på, at man

minimum en gang om ugen har vagter fra kl. 9-18, og om hun kunne få det til at passe ind i hendes familieliv," siger Mia Bendix Andersen, som efterfølgende besluttede at tage Faiza Nasar i praktik.

Før praktikforløbet kunne begynde, måtte de dog have den endelige godkendelse fra Lægemiddelstyrelsen om, at Faiza Nasars pakistanske farmaceutuddannelse kunne godkendes som en dansk farmakonomuddannelse.

Mens ansøgningen blev behandlet, arbejdede Faiza Nasar derfor som servicemedarbejder på apoteket, så hun på den måde kunne blive sluset ind i dagligdagen på apoteket. Efter et par måneder kom Lægemiddelstyrelsens godkendelse af, at Faiza Nasar med et praktikforløb på 9 måneder kan kalde sig farmakonom.

Et frisk pust

Faiza Nasar har nu været i gang med praktikforløbet i et par måneder, og Mia Bendix Andersen har bestemt ikke fortrudt, at hun tog Faiza Nasar i praktik.

"Vi har virkelig fået et frisk pust fra en medarbejder, som er glad og meget taknemlig for at have fået et job - og ikke mindst være en del af kollegafælleskabet. Og det er dejligt at være vidne til, for det betyder jo meget for ens selvforståelse, at man er en del af en arbejdsplads. Og det har derfor også været en påmindelse om, at det for mange mennesker slet ikke er en selvfølge at have et job," siger hun og fortsætter:

"Der er mangel på farmakonomer, så på den måde er det også helt fjollet, at flere ikke udnytter muligheden for at tage udenlandske borgere i praktik, når de har en relevant uddannelse," siger hun.

Man skal dog vide, at der også er et arbejde forbundet med at have en praktikant med udenlandsk baggrund.

Faiza Nasar

er 35 år og uddannet farmaceut i Pakistan, hvor hun blandt andet har arbejdet som hospitalsfarmaceut og med at kvalitetssikre lægemidler i forbindelse med forskning. Hun kom til Danmark for 6 år siden, da hendes mand havde fået opholdstilladelse. Hun bor med ham og deres to børn i Vallensbæk.

Hvordan har det været at begynde i praktik på Albertslund Apotek?

Det er gået rigtig godt. Mine kollegaer er meget hjælpsomme, og jeg lærer noget nyt hver dag.

Er du blevet en del af kollegafællesskabet?

Ja, jeg har de bedste kollegaer, som er meget hjælpsomme, og jeg kan faktisk ikke forestille mig, at jeg ville kunne få lige så gode kollegaer på noget andet apotek.

Har der været udfordringer i forbindelse med praktikforløbet?

Sproget er det sværeste. For at bestå danskprøven skal man kunne tale hverdagssprog, som man kan bruge, når man henter sine børn i børnehaven eller handler ind. Men da jeg startede på apoteket, skulle jeg pludselig lære at bruge fagsprog, så jeg kunne tale om sygdomme og lægemidler. Så det har været en udfordring.

Er du tilfreds med at blive farmakonom, eller går du efter at komme til at arbejde som farmaceut igen?

Lige nu er jeg glad for, at jeg bliver farmakonom, fordi det giver mig mulighed for at komme direkte ud på arbejdsmarkedet og være en del af en arbejdsplads, men på sigt drømmer jeg om at komme til at arbejde som farmaceut igen, så jeg kan bruge hele min uddannelse og den erfaring, jeg har som farmaceut i Pakistan.

Har du et råd til andre i en lignende situation, som overvejer at komme i praktik?

Hvis man har en videregående uddannelse fra sit eget land, er det en god idé at se, om den kan godkendes i Danmark, så man kan bruge sin faglighed og ikke ender med at arbejde ufaglært. Men det kræver, at man lærer det danske sprog og tager sin danskeksamen. Så det skal man først og fremmest gøre.

> "Når man tager en praktikant, skal man afsætte tid til det, og man skal ikke tro, at man bare kan lukke et hul i skemaet med en praktikant. Det er jo en helt ny elev, som har brug for oplæring, og som måske aldrig har arbejdet på et apotek, og det skal man tage hånd om," siger hun.

Sikret et job

Hvis Faiza Nasar skulle have godkendt sin uddannelse, så hun kunne arbejde som farmaceut i Danmark, havde det formentlig været en længere proces. Mia Bendix Andersen forstår derfor godt, hvorfor Faiza Nasar i stedet har søgt om at blive godkendt med kompetence svarende til en farmakonom.

"På den her måde kommer hun direkte ud på arbejdsmarkedet og er sikret et job bagefter, for der er jo virkelig mangel på farmakonomer," siger hun.

Sparring fra tidligere praktikant

Faktisk er det ikke første gang, at Albertslund Apotek har haft en udenlandsk farmaceut i praktik som farmakonom. Da Mia Bendix Andersen overtog apoteket i 2020, arbejdede der allerede en farmakonom på apoteket med indisk-nepalesisk baggrund, som havde været gennem et lignende praktikforløb på apoteket.

"Det har været en fordel, at jeg har kunnet sparre med hende undervejs, og hun har kunnet fortælle, hvad der fungerer godt for hende, da hun var i praktik," fortæller Mia Bendix Andersen.

På Albertslund Apotek har de valgt at give Faiza Nasar løn under hendes praktikophold, selvom det egentlig ikke er et krav.

"Vi giver hende løn – alt andet ville være tåbeligt, for hun er super dygtig, og det skal jo også være attraktivt for hende," siger Mia Bendix Andersen.

Knas med det danske sprog har også sine fordele

Generelt har der ikke været de store ud-

fordringer i forbindelse med Faiza Nasars praktikforløb, men hvis Mia Bendix Andersen alligevel skal pege på en, må det være sproget.

"Det er klart, at der er en udfordring i, at Faiza Nasar stadig er i gang med at lære det danske sprog, men jeg kan mærke, at hun er meget motiveret for at blive bedre. Og hun har allerede rykket sig meget i den tid, hun har været her", siger Mia Bendix Andersen, som til gengæld oplever, at mange af apotekets kunder med udenlandsk baggrund føler en stor tryghed ved at tale med Faiza Nasar, fordi de alle er på udebane med hensyn til at mestre det danske sprog.

"De af vores kunder, som ikke er så gode til dansk, synes, det er mere trygt at tale dansk med Faiza Nasar, fordi de er på samme niveau, så det kan jo også være en fordel. Vores kunder har rigtig mange forskellige nationaliteter, så derfor giver det god mening, at apotekets medarbejdere også har det, så de kan spejle sig i dem," siger hun. ●

Der er mangel på farmakonomer, så på den måde er det også helt fjollet, at flere ikke udnytter muligheden for at tage udenlandske borgere i praktik, når de har en relevant uddannelse

Mia Bendix Andersen,
apoteker, Albertslund Apotek

Sådan får man en farmaceut med udenlandsk baggrund i praktik

Farmaceuter, som er uddannet i et tredjeverdensland og ønsker at arbejde på et dansk apotek, skal søge tilladelse hos Lægemiddelstyrelsen.

På baggrund af uddannelsespapirer og sprogkundskaber tager Lægemiddelstyrelsen stilling til, om ansøgeren gennem praktikforløb eller kurser kan kvalificere sig til at arbejde på et dansk apotek – enten som farmakonom eller farmaceut.

Det er Lægemiddelstyrelsens praksis, at en udenlandsk farmaceut/farmakonom fra et tredjeverdensland skal have gennemført dansk 3, FVU 4 eller derover, for at kunne arbejde på et dansk apotek eller sygehusapotek (kilde: lægemiddelstyrelsen.dk)

Læs mere på
[Lægemiddelstyrelsen.dk](https://lægemiddelstyrelsen.dk)

Flere borgere fra tredjeverdenslande vil arbejde på et dansk apotek

DER HAR DE SENESTE 10 år været en stigning i antallet af borgere fra tredjeverdenslande, som har søgt om at arbejde som farmakonom på et dansk apotek. I perioden 2017-2021 modtog Lægemiddelstyrelsen i alt 82 ansøgninger. 40 fik tilladelse, mens de øvrige ansøgere aldrig vendte tilbage med den nødvendige dokumentation, hvormed deres ansøgning gik i stå.

I perioden fra 2012-2016 var der kun 19 ansøgere, hvoraf to fik tilladelse og fem fik afslag, mens de øvrige ansøgere aldrig meldte tilbage med den nødvendige dokumentation.

Lægemiddelstyrelsen oplyser, at en stor del af dem, der søger, aldrig vender tilbage med den nødvendige dokumentation for deres uddannelse samt dansk kundskaber, og ansøgningen går derfor i stå. Langt de fleste, som søger og indsender den nødvendige dokumentation, bliver altså godkendt.

Kigger man på borgere fra tredjeverdenslande, som de seneste år har fået tilladelse til at arbejde som farmaceut på et dansk apotek, er det relativt få. I perioden 2012-2021 søgte i alt 304 farmaceuter, mens kun 20 fik tilladelse. De resterende ansøgere blev ikke afvist, men deres ansøgninger gik i stå på grund af manglende dokumentation.

Kortere vej til job som farmakonom

At der er langt flere, som søger om at komme til at arbejde som farmakonom end som farmaceut, selvom de har en farmaceutuddannelse fra deres hjemland, kan skyldes, at de på den måde hurtigere kommer ud at arbejde på et apotek, og de undgår at tage suppleren-

de fag i universitetsregi.

For at blive godkendt som farmakonom skal ansøgerne i stedet gennemføre et praktikforløb, typisk på 6-12 måneder,

som skal munde ud i en positiv evaluering fra apotekeren. Og til sidst skal de bestå egnethedsprøven på Pharmakon, oplyser Lægemiddelstyrelsen. ●

LACTO SEVEN

Mælkesyrebakterier tilsat D-vitamin

Lacto Seven produkterne er velegnede til hele familien. Tableterne kan tages dagligt eller over en periode.

Unik KOMBINATION

- ✓ 7 nøje udvalgte naturlige mælkesyrebakteriestammer
- ✓ Med D-vitamin, der bidrager til et normal immunforsvar
- ✓ Beskyttede mælkesyrebakterier, der når tarmene i live

LACTOSE FREE GLUTEN FREE

www.lactoseven.com/da

Instagram Facebook Vitabalans

Ny rekrutteringskampagne på vej

Ny stor rekrutteringskampagne skal udbrede kendskabet til arbejdet på apotek og tiltrække nye farmakonomer til sektoren.

AF: TRINE GANER

Snart går det løs med rekrutteringen af kommende farmakonomstuderende på landets apoteker. 290 studerende skal efter planen være klar til start på farmakonomuddannelsen til september, og det kræver en indsats at få fat i de uddannelsessøgende unge.

Derfor støtter Apotekerforeningen også i år op om apotekernes lokale indsatser med både en central kampagne, der skal gøre opmærksom på mulighederne for job og karriere på apotek, samt konkret hjælp til lokal markedsføring af ledige uddannelsespladser. For sektorens rekrutteringsudfordring er, ifølge formand for

Apotekerforeningen Jesper Gulev Larsen, fortsat massiv.

"Der er et stort antal ubesatte stillinger på apoteker landet over. Det er kritisk for sektoren, da vi er helt afhængige af faguddannet personale for at kunne løfte den vigtige rådgivningsopgave, vi har i forhold til de mange borgere, der hver dag kommer og henter deres medicin på apoteket," siger Jesper Gulev Larsen.

For at styrke rekrutteringsgrundlaget til apotekerne på både kort og lang sigt har Apotekerforeningen gang i en bred vifte af indsatser – en af dem er den forestående rekrutteringskampagne.

"Hvis vi skal tiltrække medarbejdere til apotekerne, er de nødt til at vide, at vi findes som uddannelsessted og sundhedsfaglig arbejdsplads. Derfor har vi sammen med farmakonomuddannelsen en vigtig opgave i at udbrede kendskabet til farmakonomuddannelsen og arbejdet på apotek," siger Jesper Gulev Larsen.

Nye ansigter

Kampagnens omdrejningspunkt er, som de foregående år, en hjemmeside Apotekskarriere.dk, hvor man - ud over information om uddannelses- og jobmuligheder på apoteket - kan møde rollemodeller fra sektoren, der fortæller om deres arbejde på apotek. Og det bliver nye ansigter, man kommer til at møde, når kampagnen lanceres til februar, fortæller kommunikationsdirektør i Apotekerforeningen Lene Lund Hansen.

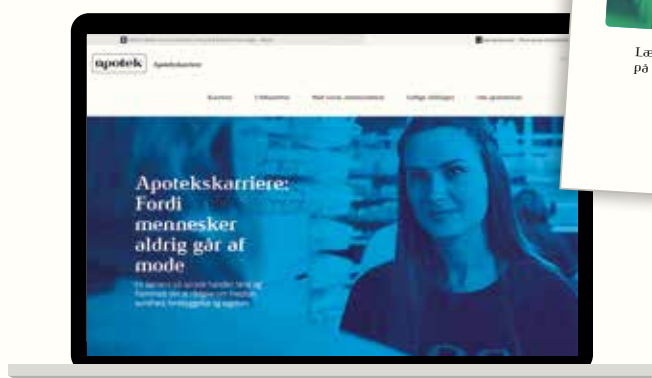
"Vi har rekrutteret et nyt hold af dygtige farmakonomer og farmaceuter, der skal være rollemodeller i den kommende kampagne. De bliver kampagnens ansigter og skal være med til at fortælle potentielle nye kollegaer om de mange spændende opgaver, som et arbejde på apotek indebærer," siger Lene Lund Hansen.

Ud over nye ansigter og en ny kampagneidentitet styrkes den digitale rejse, så potentielle ansøgere til farmakonomuddannelsen tages i hånden og mødes af relevant og brugbart indhold, uanset om de befinder sig på Apotekskarriere.dk, farmakonomuddannelsens hjemmeside eller apotekernes egne hjemmesider. Det sidste arbejdes der på i dialog med kæderne, og

NYT PÅ VEJ

Efter seks år med det kendte kampagnekoncept er det om lidt tid til forandring. Med det **nye koncept** kommer også blandt andet nye rollemodeller.

Lokal markedsføringspakke

Apotekerne tilbydes også i år en pakke af materialer til lokal markedsføring af ledige farmakonomuddannelsespladser, der bliver tilgængelige på medlemsnettet til februar.

planen er at tilbyde relevant indhold til apotekernes egne hjemmesider, som potentielle farmakonomstuderende og andre jobsøgende vil blive mødt af.

Lokal hjælpepakke

Også i år støtter Apotekerforeningen den lokale markedsføring på de enkelte apoteker. Det sker via en løbende justering af kampagneaktiviteten, efterhånden som studiepladserne bliver besat, så annoncerne rammer de uddannelsessøgende i de områder, hvor apotekerne endnu ikke har ansat elever. Og så får apotekerne også i år en lokal hjælpepakke med markedsføringsmaterialer, som man kan gøre brug af.

Endelig kan apotekerne, som noget nyt, slå ledige farmakonomstuderendestillinger op på jobportalen på Apotekskarriere.dk uden beregning. Det skal skabe et godt overblik over ledige pladser for uddannelsessøgende og igen understøtte den digitale rejse.

Annoncerne, der skal fange de unge ind, kommer til at køre på blandt andet Facebook, Instagram og Snapchat og på diverse uddannelsessites, hvor unge orienterer sig, når de søger informationer om uddannelse.

Det nye site lanceres i februar, hvorefter kampagnen, der skal tiltrække nye farmakonomstuderende til apotekerne, går i gang. ●

5 nye tiltag

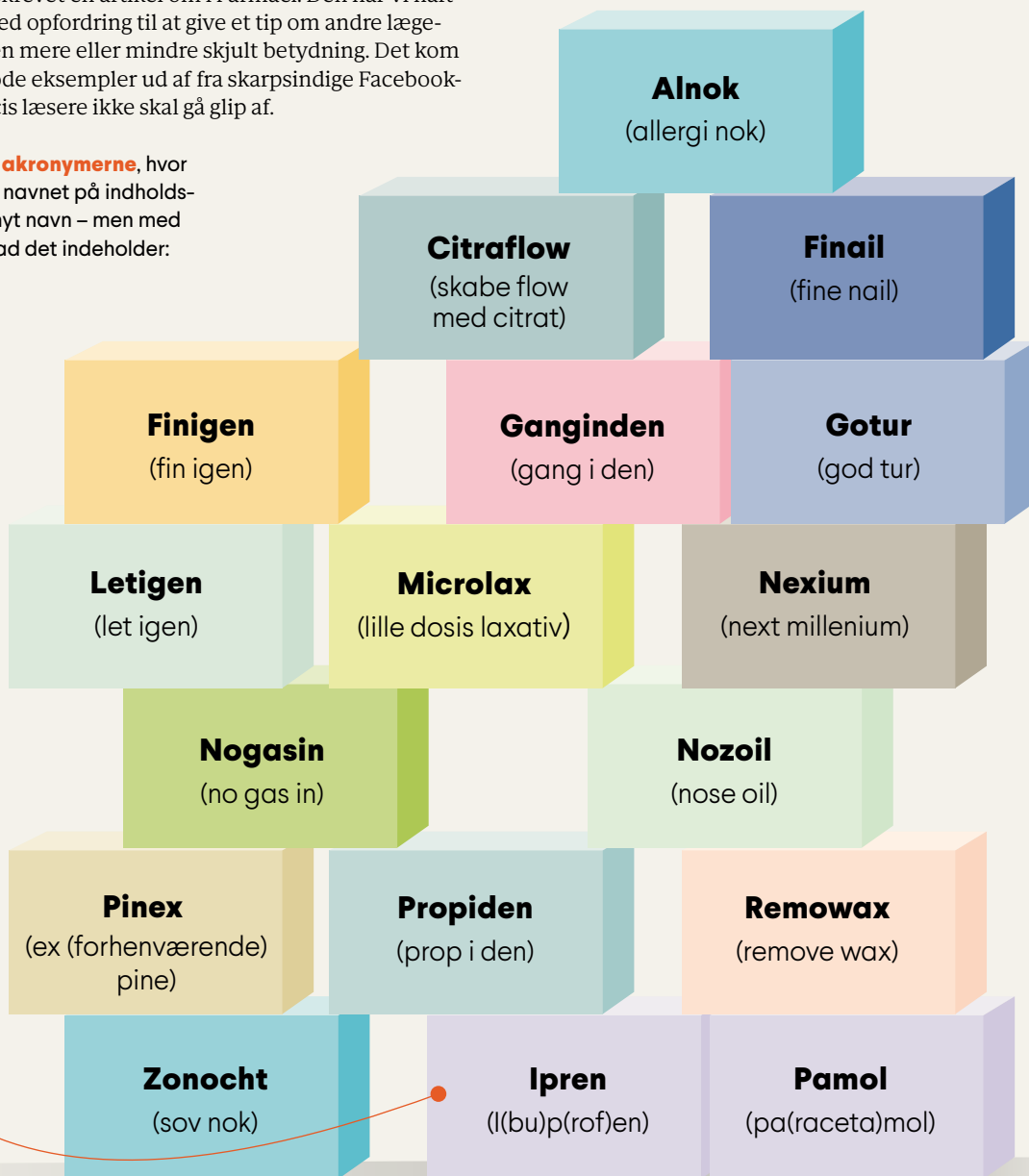
- 1 **Apotekskarriere.dk** relanceres.
- 2 **Vægten i** kampagnen flyttes, så der bliver mere fokus på rekruttering af farmakonomer end farmaceuter, der dog også omfattes på sitet.
- 3 **Et hold** af nye rollemodeller bliver kampagnens ansigter i film og på billeder, i annoncematerialer og på sites.
- 4 **Ny og bedre** jobportal, hvor prisen på stillingsannoncerne er sat ned til 2.999 kr., annoncerne som noget nyt også vises på Jobindeks, og hvor der nu er mulighed for at opslå ledige farmakonomuddannelsesstillinger uden beregning.
- 5 **Tilbud om** rekrutteringsindhold til apotekernes egen hjemmeside tilbydes i løbet af foråret.

Medicinnavne med mening

CLARITYN (klar i trynen), Actrapid (act rapid) og Tamiflu (take my flue). Medicinalindustrien udfolder stor kreativitet, når der skal findes på et lægemiddelnavn, der sender brugernes tanker i den rigtige retning – uden at de nødvendigvis er helt opmærksomme på det. Det har vi tidligere skrevet en artikel om i Farmaci. Den har vi haft delt på Facebook med opfordring til at give et tip om andre lægemiddelnavne med en mere eller mindre skjult betydning. Det kom der en række nye gode eksempler ud af fra skarpsindige Facebook-følgere, som Farmacis læsere ikke skal gå glip af.

Og så er der jo altid **akronymerne**, hvor man tager dele ud af navnet på indholdsstoffet og skaber et nyt navn – men med klar henvisning til, hvad det indeholder:

Norske studier:

Medicinsamtaler på apoteket gør en forskel

Halvdelen af borgerne havde problemer med deres medicin inden første medicinsamtale. Det viser norske studier, som har fulgt medicinsamtaler hos borgere med hjertekarsygdomme.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Medicinsamtaler eller "medicinstart", som ydelsen kaldes i Norge, hjælper med at identificere og håndtere lægemiddelrelaterede problemer i forbindelse med opstart på ny medicin. Det viser studier lavet af den norske Apoteksforening og Apotekernes kompetence- og udviklingscenter Apokus i Norge.

De borgere, som havde fået rådgivning om håndtering af bivirkninger ved første samtale, gav i signifikant højere grad udtryk for, at problemerne var løst ved anden samtale, i forhold til de borgere, som ikke havde fået rådgivning.

Ydelsen er med andre ord et godt supplement til den information, som borgeren allerede har fået hos lægen. Det fortæller seniorrådgiver i den norske Apoteksforening Hilde Ariansen.

"Farmaceuten kan svare på spørgsmål, som dukker op, når man starter på ny medicin, og som ellers kan føre til bekymringer og lav motivation for at tage medicinen. Det kan både være praktiske spørgsmål om, hvordan medicinen tages eller om bivirkninger ved medicinen.

Sommetider er det en gentagelse af information, som lægen allerede har givet, men som borgeren måske har glemt eller misforstået og har brug for at få gentalt," siger hun.

Den norske ydelse svarer til de medicinsamtaler, som tilbydes på de danske apoteker til borgere, der for nyligt er diagnosticeret med en kronisk sygdom. I begge lande består ydelsen af to samtaler, hvor en apoteksfarmaceut blandt andet giver borgeren generel information om medicinen, information om interaktioner med anden medicin, information om, hvordan medicinen tages og råd til, hvordan eventuelle bivirkninger håndteres ud fra borgerens behov.

Hjælp til at håndtere bivirkninger

I de norske studier fulgte man borgere med hjertekarsygdomme, som blev behandlet med statiner eller antikoagulantia. Ca. halvdelen (52,4 %) havde lægemiddelrelaterede problemer ved den første medicinsamtale. Den hyppigste udfordring var bivirkninger, som hele 31,4 % var udfordret af, mens 15,6 % ikke havde tilstrækkelig viden om lægemidlet.

Idéen med medicinsamtalerne er netop, at borgerne bliver klædt bedst muligt på til at tage deres medicin, så de kommer godt i gang med behandlingen af den nye kroniske sygdom, fortæller Birthe Søndergaard, som er sundhedsfaglig direktør i Danmarks Apotekerforening.

"Medicinsamtalerne er med til at fange de udfordringer, som borgerne kan have med medicinen, og som kan gøre, at de stopper med at tage den. Det kan også være, at de tager medicinen forkert,

så de ikke får den optimale effekt," siger Birthe Søndergaard.

Anden samtale er vigtig

Selvom borgerne i Norge fik hjælp til at håndtere bivirkninger allerede i første samtale, havde 13,9 % nyopståede problemer ved anden samtale. Derfor er det vigtigt, at den anden del af samtalen også gennemføres, siger Hilde Ariansen. Det underbygges også af et igangværende norsk pilotprojekt, som undersøger medicinopstarten hos borgere med diabetes type 2.

"Det igangværende pilotprojekt tyder på, at der i denne patientgruppe er endnu flere, som fortsat har problemer med medicinen ved den anden samtale. Især er der mange, som har spørgsmål i forbindelse med injektion af GLP1-analoger, og vi har derfor rettet op på en del fejlbrug i den forbindelse. De endelige resultater fra pilotprojektet offentliggøres dog først i foråret 2023," siger Hilde Ariansen om projektet, som den norske Apoteksforening står bag. 165 norske apoteker er med i projektet, som indtil videre har indsamlet data fra 1550 borgere.

Flere går glip af den anden samtale

I Danmarks Apotekerforening har man ikke tal på, hvor mange borgere i Danmark, der både gennemfører den første og den anden samtale. Men man har en fornemmelse af, at der er flere, som kun gennemfører første del af samtalen.

"De foreløbige resultater fra Norge viser vigtigheden af, at der bliver fulgt op på samtalen, da der kan være opstået nye problemer siden start af behandlingen," siger Birthe Søndergaard.

Hvad er en medicinsamtale i Danmark?

Borgere, som har fået en kronisk diagnose inden for 6 måneder, skal tilbydes en medicinsamtale, som består af to korte samtaler mellem farmaceut og borger.

I første del af samtalen får borgeren generel information om medicinen og eventuelle bivirkninger ud fra borgerens behov, så borgeren kommer godt i gang med at bruge medicinen.

I anden samtale følges der op på, hvordan det er gået med at tage medicinen, og om der er nyopståede problemer.

Den første samtale skal foregå på apoteket eller som videosamtale, mens den opfølgende samtale kan foregå over telefonen.

I Norge har man fokus på at få flere borgere til at deltage i den anden samtale, fortæller Hilde Ariansen.

"Vi skal blive bedre til at sørge for, at flere også deltager i den anden samtale. Det har vi stort fokus på blandt andet ved at give personalet oplæringsmateriale med praktiske tips og tips til kommunikationen med borgerne. Vi opfordrer også til, at man allerede ved den første samtale aftaler med borgeren, at farmaceuten ringer vedkommende op, når det er tid til den opfølgende samtale," siger hun.

Stor tilfredshed

Selvom der er en del, som kun deltager i den første medicinsamtale, viser de norske studier, at der generelt er stor tilfredshed med medicinsamtalerne, og mange vil gerne modtage ydelsen igen, hvis de skulle få brug for opstart af ny medicin på et senere tidspunkt.

I Norge var kvinderne generelt mere begejstrede for ydelsen end mændene, mens de ældre borgere var mere tilfredse med ydelsen end de yngre. De borgere, som havde de længste samtaler med farmaceuten, eller som oplevede, at de fik løst deres problemer med medicinen, var mere tilfredse, end de borgere, som havde kortere samtaler, og som ikke oplevede, at de fik løst deres problemer.

"I Danmark har vi lavet årlige målinger af, hvem der takker ja til en medicinsamtale på apotekerne og gennemført tilfredshedsmålinger blandt de borgere, som har modtaget en samtale. Og i de målinger kan vi kun nikke genkendende til resultaterne fra Norge," siger Birthe Søndergaard. ●

Apoteker har succes med at vejlede om nødprævention

Apotekernes ydelser i forbindelse med nødprævention er værdsat af borgerne, viser en australsk gennemgang af forskningsartikler.

I AUSTRALIEN HAR forskere gennemgået 49 videnskabelige artikler for at undersøge, hvilken rolle apotekerne spiller i servicering af borgere i forhold til uønsket graviditet. 80 % af artiklerne handlede om udlevering af nødprævention og viste, at det foregår på tre forskellige måder. I Storbritannien, Australien og nogle europæiske lande, heriblandt Danmark, fås nødprævention i håndkøb

på apotekerne. I USA samarbejder apoteket og lægen i stedet, og farmaceuten ordinerer således nødpræventionen på lægens vegne. I andre lande lader man en farmaceut med en særlig efteruddannelse ordinere nødpræventionen på baggrund af en konsultation med borgeren.

Undersøgelsen viser, at borgerne generelt er glade for apotekernes services i forhold til nødprævention. De sætter pris på apotekernes vejledning og den øgede tilgængelighed gennem apoteksydelsen og synes, det er nemmere at få medicinen direkte på apoteket fremfor at skulle kontakte lægen først. Nogle borgere oplever dog, at farmaceuterne er dømmende, når de har bedt om nødprævention, og at der kan være en udfordring med diskretionen.

Farmaceuterne selv angiver generelt at være tilfredse med at være en del af servicen og synes, den passer godt ind i apotekets arbejdsgange. Flere bemærker dog, at kunderne generelt ikke er interesserede i vejledning om, hvordan man forbygger uønsket graviditet men snarere lægger vægt på vejledningen i forhold til nødprævention. Farmaceuterne efterspørger desuden private konsultationsrum, så det er muligt at rådgive borgerne på en mere diskret måde. ●

Spørgeskema giver bedre rådgivning på apoteket

En svensk undersøgelse viser, at brugen af spørgeskemaer kan involvere borgerne aktivt i rådgivningen på apoteket.

HVORDAN ENGAGERER man bedst borgerne, når man skal tale om medicin på apoteket? Et svensk studie viser, at der er positive erfaringer med at anvende et særligt spørgeskema til formålet. En såkaldt Question Prompt List (QPL) kan nemlig gøre det nemmere for borgerne at stille spørgsmål til medicinen og fremkomme med eventuelle bekymringer. Spørgeskemaet bruges allerede

i sundhedsregi til at sætte sygdomsrelaterede samtaler i gang med patienter.

I undersøgelsen blev 27 farmaceuter og 2 farmaceutstuderende fra syv forskellige apoteker interviewet om deres oplevelse af brugen af QPL i praksis. Farmaceuterne var generelt positive overfor QPL og så det som et nyttigt værktøj til at involvere borgene i gennemgangen af deres medicin. De synes, det var nemt at integrere spørgeskemaet i selve udleveringssituationen. Nogle beskrev dog, at det krævede lidt træning at bruge systemet, og at faktorer som tidspres og stress også kunne gøre det sværere at anvende det i praksis. Dog så det ikke ud som om, at brugen af QPL generelt øgede arbejdsbyrden for farmaceuterne, og QPL var nemt at implementere. QPL ses derfor som et effektivt værktøj til at forbedre kvaliteten af den vejledning, apotekerne yder til borgerne. ●

Buckingham, Pip; et al., Pharmacy-based initiatives to reduce unintended pregnancies: A scoping review, Research in Social and Administrative Pharmacy, October 2021, vol. 17

Svensberg, K.; et al., Making medication communication visible in community pharmacies-pharmacists' experience using a question prompt list in the patient meeting, Research in Social and Administrative Pharmacy, December 2022, vol. 18

Protonpumpehæmmere

Af: AUGUST HOMBURG OG STINE FABRICIUS

En prop i syrebadet

Syrepumpehæmmere, også kaldet protonpumpehæmmere (PPI), har alle den samme kemiske grundstruktur, men der findes forskellige, som adskiller sig ved at have forskellige sidegrupper bundet hertil. De er alle prodrugs, der i det sure miljø i parietalcellerne i mavesækkens slimhinde omdannes til deres aktive form, som irreversibelt hæmmer enzymet H⁺/K⁺-ATP-ase. Derved kan der ikke pumpes H⁺-ioner ud af cellerne, og syresekretionen nedsættes, indtil der er dannet nye pumper, hvilket typisk tager 24-48 timer.

4 % i håndkøb

Den første syrepumpehæmmer blev introduceret på markedet sidst i 1980'erne under navnet Losec (omeprazol). Siden markedsføringen af først omeprazol, og siden de øvrige protonpumpehæmmere, er salget steget støt. Lidt flere end hver tiende dansker indløser recept på PPI'er, og kun 4 % af det samlede forbrug blev i 2021 købt i håndkøb. På bare fem år er salget af PPI'er i håndkøb dog steget med 88 %.

Mere, mere, mere

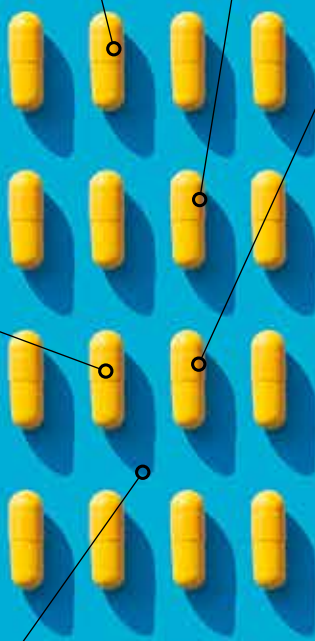
Salget af PPI i Danmark steg i perioden 2003-2013 med 213 %. Samtidig steg den gennemsnitlige individuelle mængde indløst PPI med 52 %, så hver medicinbruger i gennemsnit købte 224 døgndoser PPI på et år. Overraskende var forekomsten af mavesår stagnerende i perioden, og det samme gjaldt for behandling med ulcerogene lægemidler til ældre patienter. En mulig forklaring på stigningen kan derfor være en øget opmærksomhed på at identificere risikopatienter og ordinere PPI forebyggende.

Seponeringsfokus

Fra 2013 og frem til 2021 er forbruget af PPI fortsat stigende. Men stigningen er 'kun' på ca. 30 %. Det kan være udtryk for, at lægerne har fået større fokus på at seponere medicinen.

Et surt opstød

Selvom bivirkningerne meget sjældent er alvorlige, kan der alligevel opstå en form for farmakologisk afhængighed. Behandling med PPI i mere end 8 uger kan, når behandlingen stoppes, udløse et rebound-fænomen, hvor mavesyreproduktionen stiger kraftigt. Det sker, fordi hæmningen af syrepumpen pludselig forsvinder. Når surhedsgraden i mavesækken nedsættes, for eksempel ved langtidsbrug af PPI'er, øges risikoen for infektioner i mave-tarm-kanalen. Optagelse af B12-vitamin kan også blive påvirket. Udover at parietalcellerne er involveret i syresekretionen, er de også ansvarlige for udskillelse af Intrinsic Factor, der bl.a. har betydning for optagelsen af B12-vitamin i tyndtarmen.

TAK til Peter Bytzer, Professor of Medicine, Copenhagen University, Department of Medicine Zealand University Hospital.

”Der er to ting, jeg vil tage fat på som det første”

DEN 1. NOVEMBER

overtog **Ihab Eleyan** bevillingen Storvorde Sejlflod Apotek. Han har været ansat på apoteket indtil sidste

år, hvor han blev souschef på Frederikshavn Svane Apotek. Og nu kommer han altså ”hjem igen”, som han siger. Nu som apoteker.

Hvad er det for et apotek, du har overtaget?

Storvorde Sejlflod Apotek er et rigtigt landapotek med mange lokale, ældre kunder. Vi har en stor forsendelse, leverer til seks plejehjem og har ni medicinudleveringssteder. Så vi dækker et stort område.

Hvorfor søgte du bevillingen her?

Jeg blev ansat på apoteket i 2011 og var meget glad for at være der alle årene. I 2021 valgte jeg at skifte til Frederikshavn Svane Apotek, hvor jeg blev souschef. Der ville jeg egentlig gerne være blevet, men da jeg så, at Sejlflod blev ledig, var jeg nødt til at søge den.

Hvorfor ville du gerne tilbage?

Jeg kender kunderne utrolig godt efter mange år på apoteket, så det er ligesom at komme hjem. De har taget virkelig godt imod mig. Der er kommet så mange blomster fra kunder, som er glade for, at jeg kommer tilbage. Det er dejligt. Og så kender jeg jo medarbejderne godt.

Hvad vil du tage fat på som det første?

Der er to ting, som jeg vil tage fat på som det første: Skema og rotation.

Hvad vil du ændre i forhold til skemaet?

Tidligere har de ansatte haft en fast fridag. Det har været meget ufleksibelt. Fremover skal alle møde hver dag fra morgenstunden, så man kan passe sine faste opgaver, selv om der er ferie, kursus eller sygdom. Der skal altid være én farmakonom til luk, og de andre får til gengæld lov at gå tidligere. Det er meget mere fleksibelt. Jeg har desuden tre medarbejdere med små børn, som er meget glade for at kunne gå tidligt nogle dage. I det hele taget har medarbejderne taget godt imod det.

Og hvad vil du ændre i forhold til rotation?

Tidligere har ansvarsområder været fordelt på enkeltpersoner. I stedet skal vi arbejde i teams. Det er mere fleksibelt, at flere kan varetage opgaverne, og det giver mulighed for, at medarbejderne kan udvikle sig gennem spændende og varierende arbejdsopgaver.

Hvad tager du med dig fra din tid på Frederikshavn Svane Apotek?

Jeg har lært meget af Sten Holm (apoteker på Frederikshavn Svane Apotek, red.). Både i forhold til organisering og ledelse. Han har vist mig, hvordan man er en god leder, og hvordan man kommunikerer. I Frederikshavn holdt vi mange møder og havde i det hele taget en organisation, hvor medarbejderne blev inddraget. Jeg vil også skabe en organisation her, som gør det muligt at inddrage medarbejderne i beslutninger og i udviklingen af apoteket. ●

Ihab Eleyan

- 51 år.
- Siden 1. november 2022: Apoteker på Storvorde Sejlflod Apotek.

2021-2022: Souschef på Frederikshavn Svane Apotek.

2011-2021: Farmaceut på Storvorde Sejlflod Apotek.

2007: Fik tilladelse til at arbejde som farmaceut i Danmark.

2000: Flyttede til Danmark.

1995-2000: Arbejdede som farmaceut i de Forenede Arabiske Emirater, hvor han mødte sin kone, der boede i Danmark.

1995: Uddannet farmaceut på Filippinerne.

Tidligere har ansvarsområder været fordelt på enkeltpersoner. I stedet skal vi arbejde i teams.

Redigeret af

AUGUST HOMBURG

ÆNDRET TILKNYTNING

Apoteker **Marianne Kallesen** har pr. 23. november 2022 ændret filialen **Storcenter Nord Apoteks** tilknytning fra Aarhus Stjerne Apotek til Aarhus Viby Apotek. Apoteker Marianne Kallesen driver begge bevillinger.

NY FILIAL

Silkeborg Himmelbjerg Apotek ved apoteker **Edvard Baasch** åbnede den 1. december filialen **Silkeborg Center Nord Apotek** på Viborgvej 21B i Silkeborg. Det er den anden filial under apoteket.

FLYTNING

Apoteket Porshøj flyttede den 28. november 2022 til Fruehøjvej 41 i Herning. Apoteket er en filial under apoteket Herning Østergade Apotek ved apoteker **Helle Steen Sørensen**.

OPGIVELSE AF BEVILLINGER

Apoteker **Lene Kæstel**, **Haderslev Hjorte Apotek** og **Haderslev Løve Apotek**, har fået tilladelse til at opgive sine bevillinger med udgangen af april 2023.

HERNING

SILKEBORG

AARHUS

HADERSLEV

FAABORG

UDNÆVNELSE

Apoteker **Lars Kaarill** har fået bevilling til at drive **Faaborg Løve Apotek**. Han driver i øvrigt Svendborg Løve Apotek og Ringe Apotek samt tilhørende filialer. Lars Kaarill overtog bevillingen den 1. december 2022 fra Sten Grønved Nielsen, der fremover koncentrerer sig om drift og udvikling af Faaborg Pharma.

NY FILIAL

Stenløse Apotek ved apoteker **Kenneth Lokind** åbnede filialen **Egedal Apotek** den 1. december 2022 på adressen Dr. Dagmars Vej 246 i Ølstykke. Filialen er den tredje under Stenløse Apotek. Kenneth Lokind driver desuden bevillingen Københavns Valby Apotek samt tilhørende filial i Ryparken.

LUKNING

Lægemiddelstyrelsen har afgjort, at **København Grøndalsapoteket** nedlægges. Afgørelsen sætter punktum for struktursagen om apotekets fremtid, hvor Lægemiddelstyrelsen har lagt vægt på apotekets lave omsætning og aktivitet samt de mange alternative muligheder for receptekspektion. Struktursagen skyldes, at der ingen ansøgere har været til bevillingen, som **Aslan Asghari** har opgivet. Han driver fortsat Vanløse Løve Apotek og tilhørende filial.

UDNÆVNELSE

Siva Prasada Reddy Maddirala Venkata er udnævnt til apoteker på **Frederiksberg Apotek**. Han overtog apoteket den 1. januar 2023. Siva Prasada Reddy Maddirala Venkata kommer fra en stilling som sous-chef på Taastrup Apotek.

DØDSFALD

Jens Vilholm

* 20. maj 1953 – † 29. november 2022
Apoteker på Børkop Apotek fra 1. juli 1997 til 1. juni 2018.

ARCHIV FOR PHARMACI OG CHEMI

198. bind - 180. årgang - Nr. 1
6. januar 2023

apotek

UDGIVER

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
+ 45 33 76 76 00
farmaci@apotekerforeningen.dk

FORSIDE

Lizette Kabré

REDAKTION

Ansv. redaktør: Lene Lund Hansen
Daglig redaktør: Trine Ganer

GRAFISK PRODUKTION

Layout: Esben Bregninge Design
Tryk: Stibo Complete

ANNONCESALG

Media-Partners
Hanne Kjærgaard
Tlf.: 2967 1436
hanne@media-partners.dk

MEDLEM AF

DANSKE MEDIER

KONTROLLERET AF

DANSKE MEDIER
OPLAGSKONTROL

KONTROLLERET OPLAG

1.131 i perioden 1. juli 2021 – 30. juni 2022

FARMACI NR. 2 - 2023

UDKOMMER

fredag den 17. februar 2023

POST

PP

DANMARK

Magasinpost SMP
46446